

Lis Flødstrup

Fra: Inge-Lise Sørensen på vegne af Sundhedsministeriet
Sendt: 3. september 2008 09:07
Til: Kontorpost Regional sundhed
Emne: VS: HØRINGSSVAR: SUSPENSION AF DET UDVIDEDE FRIE SYGEHUSVALG

Fra: Karsten Skawbo-Jensen [mailto:Karsten.Skawbo@adr.dk]
Sendt: 2. september 2008 21:12
Til: Sundhedsministeriet
Emne: HØRINGSSVAR: SUSPENSION AF DET UDVIDEDE FRIE SYGEHUSVALG

Patientforeningen Danmark

patienternes interesseorganisation

HØRINGSSVAR
2.9.2008

Suspension af det udvidede frie sygehusvalg

Vi er vrede over, at folketingsflertallet fjerner en patientrettighed - retten til at se sig om efter et andet behandlingstilbud, hvis man ikke kan blive behandlet inden for 1 måned. Patienterne var endelig begyndt at vænne sig til de ikke helt ukomplicerede regler for frit sygehusvalg, men nu går regeringen baglæns og svigter sit valgløfte og sit eget værdigrundlag om at sætte individet og ikke systemet i centrum.

De mest syge patienter skal til først, lyder begrundelsen for at suspendere ordningen, og det er indlysende korrekt. Netop derfor har man behandlingsgaranti for præcis kræft- og hjertepatienter, og der er netop indført nye såkaldte "patientpakker" på områderne, der skal sikre hurtigere og bedre behandling til de alvorligt syge. Men andre patienter – f.eks. en patient med en tennisalbue eller et knust håndled, der er langtidssygemeldt og har forringet livskvalitet – kan jo godt benytte det udvidede frie sygehusvalg og blive opereret i f.eks. Tyskland, uden at der dermed går nogen som helst kapacitet fra en kræft- eller hjerteafdeling i Danmark. Sygehusvæsenet er jo så specialiseret, at det ikke er det samme sundhedspersonale, der behandler kræft og tennisalbuer.

Regionerne har fornuftigt nok efter strejken sendt mange opgaver i udbud hos de private, så prisen kan holdes på et rimeligt niveau. De offentlige sygehuses behandlinger og disse udbuds-tilbud fra de private vil givet tilfredsstillende langt hovedparten af patienterne. Men et mindretal vil have gode grunde til at føle, at de skal vente for længe, og de bør efter vores mening stadig have lov til at søge et behandlingssted, hvor der måtte være kapacitet. Det er vel at mærke behandlingssteder, som regionerne jo selv har aftalt priser med, så der er styr på økonomi. Det udvidede frie sygehusvalg er ikke - og har aldrig været

- et tagselvord.

Vi tror desværre, at regering og Folketing vil opleve en brat opvågning, når suspensionen træder i kraft. Så vil vi hver aften - som i 1990'erne - se indslag i nyhedsudsendelserne om mennesker, som må sælge sommerhuset for at kunne komme af sted til en behandling i udlandet, og det vil være helt acceptabelt. Nogle patienter vil efter suspensionen kunne opleve ventetider på 1 år eller mere. Den sikkerhedsventil, som det udvidede frie sygehusvalg har været, vil forsvinde.

Suspensionen af det udvidede frie sygehusvalg gør dermed EU-rettighederne om patientmobilitet ekstra aktuelle, og vi vil i Patientforeningen Danmark forsøge at hjælpe mennesker med at bruge deres rettigheder som EU-borgere, når nu Folketinget svigter.

Med venlig hilsen

Karsten Skawbo-Jensen
formand for Patientforeningen Danmark

Patientforeningen Danmark

patienternes interesseorganisation

PRESSEMEDDELELSE

14. juni 2008

Patientforeningen Danmark om suspensionen af 1-månedes-fritvalgsgarantien:

Nej til stavnsbinding af patienterne

- og Patientforeningen Danmark vil holde øje med, at regioner og sygehuse ikke snyder på vægten, indtil lovændringen er en realitet

”Først lider patienterne under strejken og udsatte behandlinger i hundredtusindvis. Dernæst skal de åbenbart fratages den patientrettighed, der hedder, at de kan benytte det frie sygehusvalg, hvis

behandling eller operation ikke kan tilbydes inden for 1 måned", siger Karsten Skawbo-Jensen, formand for Patientforeningen Danmark.

Reaktionen kommer efter, at regionsformand Bent Hansen (S) og finansminister Lars Løkke Rasmussen (V) i dag har indgået aftale om at suspendere 1-måned-fritvalgsgarantien i 1 år.

Karsten Skawbo-Jensen peger på, at fritvalgsgarantien er en del af sundhedsloven, og at der derfor skal en lovændring til for at suspendere ordningen. Og Patientforeningen Danmark vil holde øje med, om regionernes sygehuse overholder loven og ikke misinformerer patienterne om deres muligheder, indtil en lovændring er en realitet, måske først i oktober, når Folketinget træder sammen efter sommerferien. "Vi kan godt frygte, at regionerne og sygehusene i deres information om det frie sygehusvalg vil prøve at snyde på vægten", siger Karsten Skawbo-Jensen. "Det har vi eksempler på at de allerede gør i dag".

Karsten Skawbo-Jensen nævner følgende argumenter for at beholde det frie sygehusvalg:

- De mest syge patienter skal til først, lyder argumentet, og det er indlysende korrekt. Netop derfor har man behandlingsgaranti for præcis kræft- og hjertepatienter, og der er netop indført nye såkaldte "patientpakker" på områderne, der skal sikre hurtigere og bedre behandling til de alvorligt syge. Men andre patienter – f.eks. en patient med en tennisalbue, der er langtidssygemeldt og har forringet livskvalitet – kan jo godt benytte det udvidede frie sygehusvalg og blive opereret i f.eks. Tyskland, uden at der dermed går nogen som helst kapacitet fra en kræft- eller hjerteafdeling i Danmark. Sygehusvæsenet er jo så specialiseret, at det ikke er det samme sundhedspersonale, der behandler kræft og tennisalbuer.
- Går der så ikke økonomiske ressourcer fra de alvorligt syge, når andre patienter bruger det udvidede frie sygehusvalg og f.eks. bliver opereret i Tyskland? Nej, problemet i det danske sundhedsvæsen er primært, at der mangler hænder, ikke at der mangler økonomiske ressourcer. Og der bliver ikke færre kræftlægehænder, fordi en anden specialist i det private hjælper med at nedbringe ventetidspuklen ved f.eks. at operere et knust håndled.

Det udvidede frie sygehusvalg omtales ofte som 1-måned-behandlingsgaranti. Det er der imidlertid ikke tale om. Der er alene tale om en fritvalgsgaranti, som man altså nu ønsker at lægge på is. De eneste patienter i Danmark, der har en decideret behandlingsgaranti, er kræft- og hjertepatienter samt kvinder, der ønsker en provokeret abort inden udløbet af den 12. svangerskabsuge. Alle andre patienter har med det udvidede frie sygehusvalg muligheden for at søge en behandlingsmulighed et andet sted – offentligt eller privat, i ind- eller udland – på de steder, som regionerne har indgået aftale med. Men der er ingen garanti for behandling inden for en bestemt periode.

- Patienter, der benytter det udvidede frie sygehusvalg – indtil nu ca. 150.000 – visiterer så at sige sig selv. Det kræver kræfter og energi at rejse f.eks. til udlandet for at blive opereret, og det er Patientforeningen Danmarks indtryk, at langt de fleste patienter med ikkealvorlige sygdomme tålmodigt venter. Kun de patienter, som er langtidssygemeldte, som lever i smerter, eller som oplever, at deres tilstand bliver forværret, har ulejligheden med at benytte det udvidede frie sygehusvalg. Og den mulighed skal man ikke fratage dem.
- Den pukkel, som strejken har forårsaget, kan bedst nedbringes, hvis der er mange aktører på banen - også aktører fra udlandet. Desuden sikrer mange aktører, at prisen for sundhedsydelsen bliver rimelig. Er der kun få aktører, vil prisen have en tendens til at stige, hvilket vil gå ud over den samlede sundhedsøkonomi. Derfor er det vigtigt, at fritvalgsgarantien på 1 måned gør patienterne mobile, så så mange tilbud som muligt kan benyttes.

Karsten Skawbo-Jensen pointerer, at Patientforeningen Danmark mener, at et offentligt, lige, gratis –

og godt – sygehusvæsen skal være hovedhjørnestenen i det danske sundhedsvæsen. ”Der er ingen ideologisk bagtanke bag det her. For vores skyld må regionerne hjertens gerne indgå aftaler med offentlige sygehuse i vores nabolande, ikke kun med private klinikker”, siger han.

Kontakt

Patientforeningen Danmark

Postboks 1238

5100 Odense C

www.patientforeningen-danmark.dk

Patientforeningen Danmark

patienternes interesseorganisation

PRESSEMEDDELELSE

15. juni 2008

Patientforeningen Danmark:

Rigshospitalet misinformerer patienterne om det udvidede frie sygehusvalg

Finansminister Lars Løkke Rasmussen (V) og regionsformand Bent Hansen (S) har aftalt at suspendere patienternes ret til det udvidede frie sygehusvalg, men der skal en lovændring til, før det kan ske – og indtil da skal sygehusene ikke skjule, at det udvidede frie sygehusvalg stadig eksisterer

Karsten Skawbo-Jensen, formand for Patientforeningen Danmark, slår fast, at fritvalgsgarantien på 1 måned er en del af sundhedsloven, og at der derfor skal en lovændring til for at suspendere ordningen.

Patientforeningen Danmark er optaget af, at patienterne beholder deres fritvalgsrettighed, indtil Folketinget træder sammen og vedtager en ændring af sundhedsloven.

I den forbindelse vil Patientforeningen Danmark holde øje med, om sygehusene giver patienterne den korrekte information om deres muligheder.

”Allerede nu kan vi konstatere, at landets største hospital, Rigshospitalet, tilsyneladende snyder på vægten”, siger Karsten Skawbo-Jensen. ”Hospitalet skriver nemlig på sin hjemmeside, at det udvidede frie sygehusvalg er blevet suspenderet indtil videre. Men det er ikke korrekt. Der skal en lovændring til, før nogen kan suspendere patienternes fritvalgsrettighed. Det virker, som om man misinformerer patienterne netop i en situation, hvor mange på grund af sygestrejken har ventet alt for længe på behandling. Det er kritisabelt, og jeg går selvfølgelig ud fra, at sundhedsministeren klart får kommunikeret til Danske Regioner, at sygehusene skal give korrekt information”, siger han.

Fra rigshospitalet.dk:

14. juni 2008, kl 00:29

Strejken er slut

Fra midnat natten mellem lørdag d. 14 og søndag d. 15 juni genoptager sygeplejersker, jordemødre og bioanalytikere arbejdet. 60 dages strejke er slut og alle patienter, der har fået aflyst deres aftaler, vil modtage et brev med information om en ny tid så hurtigt som muligt. Det udvidede frie sygehusvalg er blevet suspenderet indtil videre.

Kontakt

Patientforeningen Danmark

Postboks 1238

5100 Odense C

www.patientforeningen-danmark.dk

(Kommentar: Rigshospitalet fjernede den forkerte oplysning fra sin hjemmeside, efter at TV2 Nyhederne havde taget sagen op).

***Patientforeningen Danmark**
patienternes interesseorganisation*

PRESSEMEDDELELSE

31.8.2008

Patienter kræver klar besked om EU-rettigheder

Patientforeningen Danmark kræver nu klar besked om EU-rettighederne for de danske patienter, som vil søge behandling i andre EU-lande.

Kravet kommer efter, at Ugebladet Mandag Morgen har afsløret, at Sundhedsministeriet i 8 år ikke har opdateret sin information om de vidtrækkende rettigheder, som borgerne har som følge af diverse domme afsagt af EF-Domstolen.

"Det er noget lusk, at borgerne ikke har fået klar besked om deres muligheder, og vi har i lang tid i vores rådgivningsarbejde oplevet, at borgerne har en stor rådvildhed om deres rettigheder til mobilitet og ingen hjælp får af myndighederne", siger Karsten Skawbo-Jensen, formand for Patientforeningen Danmark.

"Åbenheden om EU-rettighederne er ekstra vigtig i denne tid, hvor Folketinget vil suspendere det udvidede frie sygehusvalg. Det kan vise sig, at denne suspension er fuldstændig ligegyldig, fordi borgerne ifølge EF-Domstolen allerede har - og også i fremtiden vil have - ret til at søge behandling i andre EU-lande uden hjemlandets forhåndsgodkendelse, og at patienten kan få dækket sine omkostninger med det beløb, som behandlingen ville have kostet i Danmark", siger Karsten Skawbo-Jensen.

"Under alle omstændigheder må vi nu have fuld klarhed på området, og det kunne passende være noget af det første, sundhedsministeren tog fat på efter sin sommerferie. Et EU-direktiv på området, der skaber klarhed, træder i kraft om 3-4 år, men så længe kan patienterne ikke vente", siger Karsten Skawbo-Jensen.

Kontakt

Patientforeningen Danmark
Postboks 1238
5100 Odense C

www.patientforeningen-danmark.dk